

Forfatter: Aarestrup, Emil

Titel: Udrag fra Udvalgte digte

Citation: Aarestrup, Emil: "Udvalgte digte", i Aarestrup, Emil: *Udvalgte digte*, udg. af Dan Ringgaard , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1999, s. 313.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-aarestrup07val-shoot-idm139875152687312/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Udvalgte digte

- 186 *Bajadere*: indisk tempeldanserinde og -tjenerinde; også prostitueret sangerinde el. danserinde.
 187 *Kyrads*: metalbeklædning, der dækker overkroppen. – *Alabast*: se n.t.s. 174.
 188 *Kakadu(en)*: papegojeart. – *Damask*: tæt, mønstervævet stof af silke, uld el. bomuld, med et spil mellem skinnende og mat overflade. – *Blomstenen*: se n.t.s. 153. – *Før*: handlemåde, ydre fremtræden.

Froerne

If. Friis sandsynligvis fra 1837.

- 189 *Inud*: i hvilken grad, hvor meget.

Hør, Dødens Klokker kime ...

If. Friis sandsynligvis fra 1837.

Bebredelsen

Trykt første gang i *Gaia*, 1846.

- 191 *karsk*: stærk og rask.

Digternes Prydelse

If. Friis fra 1837.

Digtformen er en makame; persisk digtform karakteriseret ved rimkæder, der falder med ulige mellemrum, og som er skrevet i prosa, se n.t.s. 60.

- 192 *Prydelse*: pryd. – *Christian Winther*: se n.t.s. 80. – *fondi jeg gav efter*: Winther opfordrede Aarestrup til at udgive sine digte, og Aarestrup angler i brevet efter Winthers dom. – *Babel*: if. 1. Mos. kap. 11 byggede menneskene i fællesskab en by med et tårn, der skulle nå op til himlen; men Gud forvirrede deres sprog og spredte dem over jorden, så de ikke kunne bygge byen og tårnet færdigt. – *Parabel*: lignelse. – *sammenslumpede*: samlet på tilfældig måde.
 193 *Chemille*: stort skulderslag. – *vedenqvæge*: forfriske. – *Tåbernakel*: her sjælens jordiske bolig.

Ritorneller

- 194 *Reinoklode(n)*: blommeart. – *Skamtyde(n)*: plante, kendt for sin giftighed. Her alluderes nok til Sokrates, som tomte giftbægeret. – *Anselmo*: evt. allusion til Anselm af Canterbury (1033–1109), ital. ærkebiskop og skolastiker. Som skolastiker (skolastikken bygger på tankens egen logiske konsistens frem for erfaringen) er han dov for det sanselige; Anselm var desuden kendt som en person, der ikke

veg fra sit standpunkt, og hans tanker om synden fik afgørende indflydelse på middelalderens kristendom.

- 195 *Jasmin(en)*: fint, stærkt og sødt duftende tropisk, subtropisk busk, hvoraf der kan udtrækkes olie til parfume. – *Capricer*: lunefulde indfald.
 196 *Ligbegjængelse*: begravelsesprocession.
 198 *Platoniker*: her om åndelig og usanselig person, især benyttet i forbindelse med erotik. – *Lids*: her kant ved kjolens udkæring el. kæde til halsmykke.
 200 *skibket*: velegnet. – *Helena*: i Homers *Iliaden* skænker *Venus* (gr. *Afrodite*, se n.t.s. 31) den trojanske prins *Paris* den skønne *Helena*, der var gift med Spartas kong *Menelaos*; dette ran blev årsagen til den trojanske krig.
 201 *Tog Jupiter (...)*: if. gr. mytologi voldtog *Zeus* (lat. *Jupiter*) i skikkelse af en svane den skønne *Leda*, der var kongedatter i *Aitolien*. – *Taffes*: se n.t.s. 152. – *æmret*: firkantet. – *Furie*: rasende kvinde, if. rom. mytologi hævn gudinde. – *Amor (...)* *Psyche*: se n.t.s. 128.
 202 *Ambrosia*: se n.t.s. 31. – *Catanacter*: se n.t.s. 85. – *Nektar(balken)*: se n.t.s. 25; *kalk* betegner blomsterbægret og alluderer evt. til bægret i *Madvenen*.
 203 *vædig*: forsigtig. – *Herakles*: lat. *Herkules*, if. gr. mytologi en helt, om hvem der berettes sagnet om de 12 arbejder; i det 9. arbejde overvandt H. *Amazoner*[ne]; if. gr. mytologi et folkefærd af jagende og krigeriske kvinder. – *Salpiglosse(n)*: *salpiglossis sinuata*, da. trompetunge pga. dens tragtformede krone. – *Salvie(n)*: læbeblomstret urt, har en dyb tolæbet krone. – *Balsamin(en)*: springbalsaminen slynger sine frø ud ved berøring, heraf lat. *impatiens noli-tangere*: utålmodig rør mig ikke. – *Jolap(pen)*: mexicansk plante, der er i familie med *convolvulus* (snerle) og derfor kan forveksles med en klatreblomst. – *Gentian(en)*: da. ensian.
 204 *Lerkvi(en)*: levkøj; se n.t.s. 135. – *Ellepiger (...)* *Elverhøien*: i folkevise serne lokkes unge giftfærdige mænd af ellepigerne ned i elverhøjen (se n.t.s. 20) til erotiske erfaringer, der gør dem uegnede til ægteskab. – *Mahre*: udtrykket *store Bøger* kan henvise til poppelrosen, der er robust og har purpurrode blade. – *Toffelblomst*: blomsten kan minde om en udtrådt toffel, derfor tilnavne som fruetoffel, dronningens morgensko, kællingelomme, strikkepose. – *Skabiose*: lat. *scabiosa*: fikat, som den er blevet brugt imod; typisk med brunrod blomst. – *marmor*: bestående af marmor. – *Diptamme*: også kaldt brændende busk, fordi de æteriske olier, som planten indeholder,